

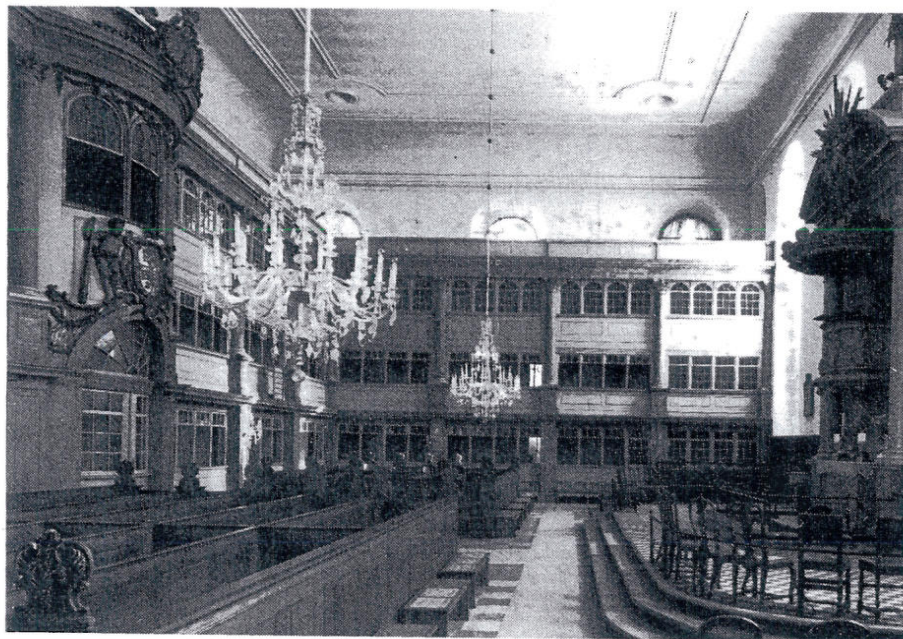
En protestantisk kirke

ved professor, arkitekt m.a.a. Johannes Exner

Det er for skabelsen af al arkitektur væsentligt at finde stedets og opgavens bindinger, hvori også indgår den historiske dimension, som bygningen som type er del af. For kulturbygninger og kirkens huse ligger en årtusindlang historisk udvikling og akkumulation, som man ikke kan se bort fra, når man skal bygge en ny kirke. I Danmark sætter reformationen et afgørende skel i kirkebyggeriet. Man kan, måske lidt hastigt og provokatorisk slå fast, at den hedenske polære kejserkultbygning med indgang i den ene ende, en lang midtergang og tilbedelsesobjekt i den anden ende, den katolske kirketype, ikke dækker

den luthersk-evangeliske tanke, og som form er ukorrekt for denne kirkelige retnings åndelige indhold. Det var kejserkultbygningen, der stod fadder til det enorme antal danske middelalderkirker, der blev opført i 11-1300-tallet, kejserkultbygningen, der var medvirkende til at underbygge det vældige katolske præstehierarkis autoritet, kulminerende i senmiddelalderens gotik.

Paradoksalt nok er en af de mest kendte danske kirker fra nyere tid, Grundtvigskirken (1921-40), en sådan ikke-protestantisk kirke, og den store danske reformator og kirkelige fornyer Grundtvig ville næppe have

Christianskirken, København

Foto: Nationalmuseet

accepteret denne kirke; for hvor er mennesket og menneskenes fællesskab? Og hvordan samles man demokratisk om det talte ord i dette rum?

Grundvig selv prædikede i arkitekten Nicolai Eigtveds auditoriekirke: Christianskirken på Christianshavn. Og i virkeligheden er Christianskirken, trods sit teater, langt nærmere ved Grundtvigs tanke, end den kirke, som er tilegnet ham.

Disse to kirker, Grundtvigskirken og Christianskirken kan opfattes som ekstremer af to forskellige, ja i bund og grund, diamentralt modsatte protestantiske kirkerum.

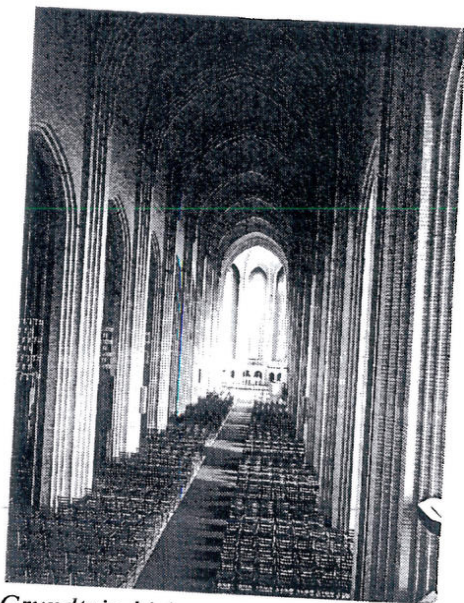
Hvordan kan en nutidig dansk kirke være i interiør, indretningen og ydre? Jeg føler ikke trang til at opstille faste regler. Dem vil tiden løbe fra, hvilket demonstreres bl.a. af de tyske

Eisenach-bestemmelser, som kan have ligget til grund for det danske kirkebyggeri i 1800-tallets sidste del og 1900-tallets begyndelse. De virker forfærdeligt stive og forkerte i dag.

Derimod er det væsentligt, at man fordyber sig i det univers, som er udviklet over disse mange år, bliver klar over det ansvar man har som en del af en større helhed.

Men man kan ikke forholde sig neutralt. Som arkitekt må man vide, at rummet bærer et budskab, en stemning, en følelse - og forsøg på at neutralisere rummet videregiver i stedet indifferens, ligegyldighed, måske endog kombineret med falsk, dårlig arkitektur.

Skulle jeg ønske noget, må det være at skabe et rum med den før-reformatoriske kirkes ro, ophøjethed, akustik og lys kombineret med det efter-reformatoriske centralrums menneskelighed, optimisme og samvær. Rummet, formet som en velproportioneret arkitektonisk interiørskulptur, men samtidig som en funktionsduelig ramme om de kirkelige handlinger. Et sted mellem Christianskirken og Grundtvigskirken - men nærmest den første.

Grundtvigskirken, København

VÆVER
ESTER BOVÉ REINTOFT
KIRKETEKSTILER

SOLBJERG SØVEJ 39 · 8355 NY-SOLBJERG
TELEFON 06 92 70 92